

187093 - خواهرش مبتلا به سندرم داون است؛ آیا برای روزه نگرفتنش باید كفاره داد؟

سوال

من خواهری دارم که مبتلای نشانگان داون است و توانایی روزه ندارد. آیا باید به جایش فدیة دهم یا کار دیگری انجام دهیم؟ میزان این فدیة چقدر است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

سندرم داون یک بیماری ژنتیکی است که کودکان دچار آن می‌شوند و منجر به اختلال در توانایی‌های ذهنی و بدنی می‌شود. از نشانه‌های ظاهری این سندرم تنگ بودن چشمان، کوتاهی گردن و دستان و شلی عضلات است.

ثانیاً:

برای وجوب روزه، داشتن عقل شرط است زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: **قلم از سه تن برداشته شده: از دیوانه‌ای که عقلش مغلوب است تا آنکه به هوش آید و از خوابیده تا بیدار شود و از کودک تا آنکه بالغ گردد** به روایت ابوداود (۴۳۹۹) و آلبانی در **صحیح سنن ابی داود** آن را صحیح دانسته است.

اگر خواهر شما تا به حدی از اختلال ذهنی رسیده که قادر به تمییز نیست و متوجه خطاب و امر شرع نمی‌شود در این حالت نه روزه و نه قضا بر وی واجب نیست و برای شما هم لازم نیست که به جایش فدیة دهید زیرا ایشان در اصل مکلف نیستند.

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - در **الشرح الممتع (۶/ ۳۲۴)** می‌گوید: هر کس که از قدرت عقلی برخوردار نیست مکلف نیست و هیچ یک از واجبات دینی از جمله نماز و روزه و غذا دادن به جای روزه بر او واجب نیست. یعنی اطلاقاً چیزی بر او واجب نیست مگر آنچه استثناً شده مانند واجبات مالی.

والله اعلم